

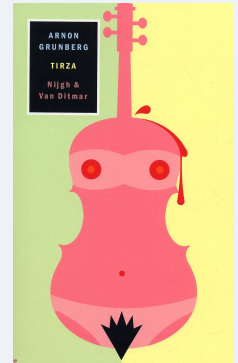
Boekverslag Nederlands Tirza door Arnon Grunberg

Boekverslag door een scholier
3501 woorden
10 jaar geleden

★ 5,4

72 keer beoordeeld

Auteur	Arnon Grunberg
Genre	Psychologische roman
Eerste uitgave	2006
Vak	Nederlands

Samenvatting

Korte samenvatting

Jörgen Hofmeester is de vader van Tirza en Ibi. Jörgen is geobsedeerd door zijn jongste dochter, Tirza. Ibi is het huis uit. Hij was eerst ook heel erg beschermend over haar, maar toen hij ontdekte dat zij op haar 15e een architect 'neukte' en bleek dat dit niet de eerste keer was, was de band tussen hun verbroken. Met Tirza was dit niet zo. Hofmeester heeft Tirza zelfs zo gepusht dat zij op een gegeven moment een eetziekte kreeg. Sindsdien laat hij haar met rust. Zijn echtgenote is in het verhaal vertrokken, maar 6 dagen geleden teruggekomen. Tirza is geslaagd en gaat na haar eindexamen feest naar Afrika met haar vriend Choukri. Hofmeester mag Choukri niet omdat hij sprekend lijkt op Mohammed Atta. Voordat ze weggaan gaan Tirza, Choukri en Hofmeester eerst nog naar een huisje in de Betuwe. Daar vermoord Hofmeester Tirza, hier kom je pas later in het verhaal achter. Later volgt Hofmeester Tirza naar Afrika omdat ze niks van zich laat horen. Ook al weet hij dat ze dood is en dat dus logisch is. Daar ontmoet hij ook Kaisa, hij behandelt haar net als Tirza. Later keert hij terug naar huis omdat Tirza is gevonden.

Personages

Jörgen Hofmeester

Jörgen Hofmeester is een al oudere man. Hij is niet knap en heeft niet veel bereikt. Hij is onhandig en heeft geen werk meer. Hij heeft niets, behalve zijn dochters. Hieronder een citaat waarin hij dat zelf vertelt. Hij heeft dit soort dingen heel vaak in het boek herhaald.

"Ik ben niemand, zei hij. 'Mijn ego was groot, maar ik heb het gehalveerd en jij hebt het verder vermalen tot een gehaktbal. Ik ben de vader van Tirza en Ibi. Vooral dat laatste. Dat is wat ik ben, ja dat, niet veel meer, maar ook niet minder. De vader van Ibi en Tirza. Ik ben vader.'" Blz. 65

Jörgen's vrouw "de echtgenote" is ooit bij hem weggegaan. Pas net is ze terug. Hij heeft in die tussentijd nooit veel seks gehad en ook geen andere vriendin. Hij houdt van ordinaire vrouwen. Hij houdt heel erg van koken, dat doet hij sinds zijn vrouw hem verlaten heeft. In het begin van het boek lijkt hij een lieve vader, maar als je verder in het boek komt, komt 'het beest' in hem naar boven. Hij verliest zijn controle en wordt gewelddadig. Controle is ook een belangrijk woord in het boek. Doordat hij zijn controle verloor, sloeg hij bijvoorbeeld zijn vrouw, gaf hij Ibi een oorvijs en vermoordde hij zelfs zijn 'zonnekoningin' Tirza en Choukri. Hij vermoordde hun omdat hij niet weet hoe hij Tirza kan

beschermen. Jörgen heeft geen goed zelfbeeld. Hieronder een citaat waarin Jörgen vertelt over zijn kinderen. Hij kan niet zonder zijn kinderen, want zij maken hem tot wat hij is. Hij doet alles voor zijn kinderen.

”In zijn kinderen vindt hij zijn eigen angst terug, in de ontmoetingen met zijn nageslacht komt die angst tot leven, in hen herkent hij alles wat zich aan zijn controle heeft ontworsteld. Hij vindt dat hij zijn dochters te slecht en te slordig heeft voorbereid op het leven. Zij klagen hem woordeloos aan, zijn kinderen maken hem tot wie hij is, en wie hij is – hij moet het onder ogen zien – is onverdraaglijk.” Blz. 188

Tirza

Tirza is de jongste en ‘perfecte’ dochter van Jörgen Hofmeester. Ze is mooi, en heeft blond haar. Ze is erg slim, haar vader vertelt vaak dat ze hoog-hoogbegaafd is. Ze doet dan ook het gymnasium. Ook sleepte haar vader haar altijd naar celloles en zwembles. Hier was ze erg goed in volgens haar vader. Tirza houdt wel heel erg veel van haar vader. Hieronder een citaat waarin haar moeder daarover praat.

”Voor Tirza is alles wat jij zegt waar, Tirza verafgoodt je en jij laat je dat maar al te graag aanleunen, je vindt het heerlijk om eindelijk voor iemand een afgod te zijn.” Blz. 230

Er is altijd veel druk op haar gekomen doordat ze perfect was volgens haar vader en dit moest waarmaken. Daardoor kreeg ze ook een eetziekte. Ze overwon de ziekte. Ze houdt wel nog steeds heel erg veel van haar vader, ook al weet ze dat hij gek is. Tirza kan als ze ouder wordt gewoon voor zichzelf zorgen en staat dan wat verder van haar vader af. Haar vader bemoeit zich ook minder met haar. Ook heeft ze vaak vriendjes, neemt ze jongens en vriendinnen mee naar huis en is ze populair. Hieronder een citaat over Tirza.

”Tirza was populair. Een enkele keer had hij vreemde jongens aangetroffen in de badkamer, jongens die hij niet kende en die ook niet aan hem waren voorgesteld, maar wie waren blijven overnachten.”

Hierin staat dus dat Tirza populair is en dat er vaak jongens mee naar huis kwamen.

Relatie tussen de hoofdpersonen

De relatie tussen de hoofdpersonen is dus best wel duidelijk. Jörgen Hofmeester kan niet zonder zijn dochters. Vooral niet zonder zijn jongste dochter Tirza. Zonder haar, vind hij, is hij niets en heeft hij niet om voor te leven. Hij kan Tirza niet loslaten, en is heel beschermend over haar. Dit is ook de reden waarom hij Tirza uiteindelijk vermoord; hij kan haar niet meer beschermen. Hieronder een citaat wat Hofmeester zegt over Tirza.

”Hij drukt haar tegen zich aan en hij begrijpt, niet eerder heeft hij zo duidelijk begrepen, zo overweldigend, zo compromisloos, dat hij geen reden wil hebben zonder Tirza te leven. Zonder haar is leven niet meer denkbaar, en wat niet denkbaar is, is ongewenst. Zij is zijn bestaansrecht.” Blz. 196

Tirza houdt heel erg veel van haar vader. Maar ze kan wel zonder hem. Zij kan verder met haar leven zonder haar vader en wil dus ook op wereldreis. Hieronder een stukje uit een gesprek tussen Tirza en Jörgen waarin weer duidelijk wordt hoe erg ze elkaar nodig hebben.

’Ik heb je nodig als papa.’ Zegt ze, ‘begrijp je dat? Ik heb je nodig als papa.’

’Ik heb jou ook nodig,’ fluistert hij, ‘Tirza, ik heb jou ook nodig.’ Blz. 256

Eigenlijk wordt door het hele boek heel vaak beschreven hoe hard Jörgen Tirza nodig heeft om te overleven.

Karakterontwikkeling

Jörgen Hofmeester maakt wel een karakterontwikkeling door in het boek. Dit komt doordat het niet chronologisch is geschreven want hij is altijd al zo geweest maar op het begin in het boek weet je dat nog niet. Op het begin lijkt hij een hele lieve vader die alles voor zijn kinderen doet. Hij beschermd ze heel erg. Later blijkt dat hij zijn kinderen ook wel eens geslagen heeft en zijn vrouw ook. Ook doet hij het met de schoonmaakster en met een klasgenootje van Tirza. Op het einde kom je er zelfs achter dat hij Tirza en Choukri vermoord heeft. Dus eerst begint het onschuldig maar op het einde vermoord hij zelfs iemand.

Tirza maakt geen karakterontwikkeling door. Ze blijft van haar vader houden en kan voor zichzelf zorgen. Het perspectief ligt ook niet bij haar dus ze wordt niet heel uitvoerig beschreven met wat ze denkt. Ze is een vlak personage.

Mijn mening

Inhoudelijke argumenten

1. Het thema van het boek vind ik heel erg goed. Ik vond het heel anders dan de andere boeken die ik heb gelezen. Het thema is vader en dochter liefde. Dat vindt ik wel een mooi onderwerp. Vooral omdat je er niet zo vaak op deze manier over leest, meestal is het er wel, maar vaak is dat niet het belangrijkste in een boek. Hier wel en ik vind het heel erg interessant om te lezen dat het zo ver kan gaan. Dat Jörgen Hofmeester zelfs zijn dochter vermoord, eigenlijk uit liefde, omdat hij haar niet meer kan beschermen, en dat hij dan later Tirza vervangt door Kaisa. Ik vond het thema dus verrassend en goed. Hieronder en citaat waar Jörgen aan Kaisa vertelt dat hij Tirza vermoordt, omdat hij haar niet meer kan beschermen en laten gaan.

”Maar ik dacht vooral: wat is Tirza mooi, wat is ze lief. Wat heeft ze een lief gezichtje. En mooie ogen, en een goed karakter. Een zorgzaam karakter. Als peuter al was ze zo zorgzaam. Wij hoefden niet alleen op haar te passen, zij paste ook op ons. En ik dacht aan haar schoenen, aan haar eerste schoentjes, die ik voor haar heb gekocht. Ze waren zo klein, dat er drie, vier in één hand pasten. Ik heb ze bewaard, de eerste schoentjes van Tirza, ergens in de van Eeghenstraat in een kast. En ik dacht: ze is de zonnekoningin, dat dacht ik, mijn zonnekoningin. En toen pakte ik de pook en ik sloeg op haar hoofd.” Blz. 403

Het is natuurlijk erg, wat Jörgen heeft gedaan, maar ergens vind ik het ook wel mooi. Dat iemand zoveel van iemand anders kan houden dat hij of zij diegene vermoordt.

2. Ik vind het mooi gedaan dat nadat Jörgen Tirza heeft vermoord (ook al weet je dat nog niet) Tirza vervangt door Kaisa. Want eerst denk je dat het gewoon een meisje is die hij niet alleen wil laten, maar later kom je erachter dat hij haar steeds meer op Tirza laat lijken en dat dit waarschijnlijk is omdat hij Tirza niet meer heeft. Hij geeft haar bijvoorbeeld Tirza's spullen en haar jurkje. Ook zegt hij dat hij dol op haar is. Hieronder een citaat waar hij allerlei spullen van Tirza aan Kaisa geeft. Eerder had hij al het jurkje van Tirza gegeven.

”Kijk,’ zegt hij,’dit laat ik hier. Dit is voor jou.’

Hij opent de tas.

’Vier potloden,’ zegt hij,’een puntenslijper, de iPod van Tirza, de oplader, Tirza's muziek, haar notitieboek, misschien kun je er dingen in opschrijven of tekeningen in maken. Haar agenda.” Blz 426

3. Het laatste deel van het boek vind ik inhoudelijk veel minder goed. Het wordt langdradig, saai en in vergelijking met de andere delen van het boek ook nogal onrealistisch. Hij wil bijvoorbeeld verdwijnen in de woestijn. Maar hij weet niet hoe. Hij begint dan ook te praten over dat hij niet meer op de wereld van de mensen hoort. Hieronder een citaat.

”Ik moet hier blijven,’ zegt hij tegen het meisje, ‘er is geen plaats voor mij, ik heb mijn plaats opgegeven in de wereld van de mensen. Ik heb mij buiten die wereld geplaatst. Ik hoor bij de wereld van het zand. Het zand moet zich over mij ontfermen.” Blz. 411”

Er staan nog meer van dit soort teksten in het laatste deel van het boek, dat vind ik jammer omdat dit niet bij de eerste delen past en veel onrealistischer is. Ik heb een recensie gevonden waarin gezegd wordt dat Arnon Grunberg dit vaker in boeken doet.

Rob Schouten recenseert de roman in Trouw van 23 september 2006 : Zonder geld beteken ik niets”

Recensie : 'Tirza' is een roman zoals we er intussen meer van Grunberg kennen, over losers die in de gaten krijgen dat de wereld meedogenlozer is dan ze hadden verwacht, en dat succes, intelligentie en liefde overstemd worden door

de krachten van het instinct. Maar het is ook een roman waarin de intellectuele maar falende hoofdpersoon zijn eigen kwaal onder ogen ziet, zonder hem te kunnen helen. In een notitieboekje schrijft hij: „Eén woord: controle. Tweemaal onderstreept. Hij keek naar zijn eigen handschrift, naar het woord zelf, alsof in dat woord, in de twee onderstrepingen, de verklaring zat voor alles. Voor zijn leven, de ziekte van zijn dochter, de ziekte van de blanke middenklasse, de ziekte die hij was en die hij niet meer wilde zijn." [.....] Zoals wel vaker bij Grunberg het geval is, ontstijgt naar het einde toe de geschiedenis haar realistische gronden, en krijgt ze droomachtige, hallucinante trekjes.

Hoe mooi en zuigend beschreven ook, ik beschouw het toch als een relatieve zwakte van de schrijver, dat hij zijn slothoofdstukken vaak zo teatraal inkleedt. Hij is een alleskunner en hij weet het maar hij heeft ook wat weg van een pianist die aan het eind van een Beethoven-sonate een coda van Liszt breit.

Maar goed, het laat ook zien dat Grunberg zich niet aan de geijkte regels houdt en zijn eigen gang gaat, zoals hij overigens ook het 'Eitle Kurzweil', zelf geopperd, aan z'n laars lapt. Romans mogen dan onzinnige bezigheden zijn, hij bedient zich er toch maar van om zijn product, het failliet van onze cultuur, aan de man te brengen. Indringend en onontkoombaar.

Bron: <http://www.scholieren.com/boekverslagen/23588>

Structurele argumenten

1. Ik vind dat het boek structureel erg goed is. Het verhaal speelt zich in korte tijd af. Binnen ongeveer 6 weken. In die weken geeft Tirza haar eindexamenfeest en gaat Jörgen naar Afrika. Er gebeurt in deze tijd niet zo veel, maar door middel van flashbacks is het verhaal erg interessant. In deze flashbacks wordt steeds duidelijker hoe de relaties binnen het gezin zitten en hoe Jörgen echt is als hij de controle over zichzelf verliest. Hierdoor zit er ook meer spanning in het verhaal. Zonder de flashbacks zal je het verhaal niet begrijpen en zou het erg saai zijn. Ik vind het goed dat hij voor flashbacks heeft gekozen in plaats van het verhaal te laten beginnen toen Tirza nog een klein meisje was. Door de flashbacks op de goede momenten te plaatsen krijg je steeds beetje bij beetje een duidelijker beeld van Jörgen. Dat vind ik leuk. Hieronder een citaat waar je erachter komt waarom de band tussen Ibi en Jörgen niet zo goed is zoals bij Tirza.

”Daarom deed hij iets wat hij nog nooit had gedaan, niet bij zijn dochters. Hij gaf Ibi een oorvijg. Een harde. Hij kon niet zacht slaan. Als hij sloeg was het hard. Ze bleef staan. Ze krijste niet. Ze huilde niet. Ze keek hem aan. Sprakeloos. Zij was stil en hij was stil.” Blz. 106

Hierna kwam het nooit meer goed tussen hen. Dit weet je pas op blz. 106 dus eerder wist je nog niet waarom en nu wel. Dat vind ik leuk want dat maakt het spannend.

2. De plaats waar het verhaal zich afspeelt is wel simpel. In de eerste twee delen in de van Eeghenstraat in Amsterdam. Het is in hun eigen huis, vooral in de keuken en woonkamer. Omdat Jörgen erg van koken houdt. In het laatste deel heel even in de Betuwe in het huisje van zijn ouders en daarna het laatste deel in de woestijn van Afrika. Ik vind de plek in de eerste twee delen goed gekozen, want het eigen huis is toch de belangrijkste plek binnen een gezin. In het laatste deel, waar Jörgen de woestijn in gaat vind ik het minder goed. Het wordt onrealistischer en heeft niet veel te maken met de eerste twee delen. Hieronder een citaat waarin verteld wordt dat hofmeester van koken houdt en vaak in de keuken is.

”Hofmeester stond in de keuken, daar stond hij vaak sinds zijn echtgenote hem had verlaten, maar eigenlijk ook al voor die tijd. Het fornuis was zijn ware werkplaats. De echtgenote had zich nooit geroepen gevoeld zich in te zetten in de keuken.” Blz 15

3. Het perspectief ligt bij Jörgen Hofmeester. Je leest het verhaal door zijn belevenissen. Hierdoor wordt het verhaal aan Jörgen's kant heel persoonlijk, je leert zijn gedachtes en gevoelens kennen, dat vind ik heel erg goed want het is

wel belangrijk dat je Jörgen begrijpt. Wel vind ik het jammer dat je niet echt te weten komt hoe Tirza alles beleeft, want zij krijgt ook een eetziekte door die druk die op haar ligt. Ik zou ook wel eens willen weten wat zij nou van haar vader denkt. Hieronder een citaat waarin je erachter komt hoe Jörgen tegen bepaalde dingen aankijkt.

”Ik heb niet de hele dag gezegd hoe begaafd ze is, ik heb geprobeerd haar te stimuleren. Dat is geen misdad. Ja ik heb van haar gehouden, ik houd van haar, misschien heb ik een specialere band met haar dan met Ibi, maar dat is ook gen misdad. En ik hoef niets terug. Want wat ik terugkrijg is genoeg, meer dan genoeg. Hoe ze naar me lacht, wat ze me vertelt, haar gezelschap. Als ik iets fout heb gedaan, weet ik niet wat.” blz. 231

Persoonlijke argumenten

1. Het onderwerp van het boek vind ik heel erg goed. Meestal gaan verhalen over liefde tussen personen maar niet tussen liefdes binnen gezinnen. Over dit onderwerp had ik eigenlijk nog nooit echt een boek gelezen dus ik vond het eigenlijk ook wel heel erg interessant om te lezen. Ik vind het dus een leuk onderwerp en ik vraag me af of iemand in het echte leven ook zoveel van zijn/haar zoon of dochter kan houden dat je tot zulke erge dingen in staat bent als Jörgen deed.
2. Ook voel ik mee met Jörgen, de hoofdpersoon. In het eerste deel van het boek had ik heel erg medelijden met hem. Hij raakte zijn baan kwijt en zijn vrouw was weggegaan en weer teruggekomen en had gelijk weer de macht over hem. Ik vond hem wel een beetje raar, want hij gaat bijvoorbeeld elke dag naar schiphol om mensen uit te zwaaien die hij niet kent, in plaats van zijn werk omdat hij daar ‘ontslagen’ is maar nog wel geld krijgt. Dat vind ik een beetje onzin want ik denk niet dat iemand elke dag naar schiphol zou gaan om naar mensen te zwaaien. Later in het boek, vooral in het derde deel waar hij in Afrika is met Kaisa vond ik hem een beetje raar. Hij ging op zoek naar zijn dochter terwijl hij wist dat ze dood was want hij had haar vermoord. Ook wilde hij verdwijnen. Het was heel anders dan het eerste deel van het boek.
3. Ik vind wel dat de schrijver heel erg goed kan schrijven! Eigenlijk gebeurt er namelijk helemaal niet zo veel in het boek. Maar toch wilde ik elke keer weer graag doorlezen, want ik was hel erg benieuwd hoe het af zou lopen met Jörgen. Het einde vond ik wel een beetje langdradig. In de eerste twee delen wilde ik steeds doorlezen en in het einde eigenlijk niet. Ik vond het echt saai worden, hij en Kaisa gingen alleen maar van hotel naar hotel en ze aten en sliepen. Ik vond het niet interessant. Ook vond ik het anders dan de andere delen van het boek want het leek wel alsof de schrijver nu ook gen rekening meer hield met de werkelijkheid en fictie.

Morele argumenten

De diepere boodschap in dit verhaal is denk ik het beest dat in iedereen verscholen zit. Dit komt in het boek meerdere keren terug. Er wordt mee bedoeld dat in ieder mens een beest verscholen zit in die er altijd wel een keertje uitkomt. Ik denk dat dit het moraal is omdat het vaak in het boek terugkomt, vooral in gesprekken tussen Jörgen en zijn echtgenote. Ook merk je in het hele boek dat zijn karakter verandert en langzamerhand het beest in hem naar boven komt wat uiteindelijk ertoe leid dat hij Tirza en Choukri vermoordt.

Ik ben het hier wel mee eens. Ik denk dat iedereen wel een slechte kant heeft die hij of zij probeert te verbergen maar dat bij iedereen zijn ware aard wel een keer naar boven komt en dan hoeft het niet zo extreem te zijn als bij Jörgen, dat hij zo gewelddadig is dat hij iemand vermoord, maar er is altijd wel iets. Iedereen heeft wel een slechtere eigenschap.

Extra informatie

Bronvermelding

Titel: Tirza

Auteur: Arnon Grunberg

Uitgever: Nijgh & Van Ditmar

Plaats: Amsterdam

Druk: 1e druk september 2006

Arnon Grunberg

Arnon Grunberg (Amsterdam 1971) werkte na zijn verwijdering van het Vossius Gymnasium onder meer als jongste bediende bij een apotheek, als bordenwasser en als uitgever. Hij schreef toneelstukken in opdracht van Toneelgroep Amsterdam. Op dit moment woont en werkt hij in New York.

Op 23-jarige leeftijd debuteerde Grunberg bij uitgeverij Nijgh & Van Ditmar met Blauwe maandagen. Het boek werd een internationaal succes: in Nederland bekroond met de Anton Wachter-prijs voor het beste debuut en het Gouden Ezelsoor voor het best verkochte debuut en vertaald naar het Engels, Duits, Deens, Italiaans, Frans, Spaans, Zweeds en Japans. Met zijn tweede roman, Figuranten, bevestigde hij zijn talent. Later schreef hij meerdere boeken, zoals Tirza.

Bron: <http://www.grunberg.nl/auteur/grunberg/info/bio/main.html>

Filmrechten

Amsterdam, 18 maart. De filmrechten van de roman Tirza van Arnon Grunberg zijn verkocht aan het Nederlandse productiebedrijf Cadenza Films. Het scenario wordt geschreven door Rudolf van den Berg die ook de regie op zich zal nemen, zo meldde de uitgever van het boek, Nijgh & Van Ditmar. De film zal naar alle waarschijnlijkheid in 2009 worden uitgebracht.

Bron: http://www.nrc.nl/kunst/article1886051.ece/Grunbergs_Tirza_wordt_verfilmd